

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๑. เรื่อง โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ และอนุมัติกรอบวงเงิน จำนวน ๗๘๐ ล้านบาท โดยให้ใช้จ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้กรมการค้าภายในเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

สาระสำคัญ

กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ได้จัดทำรายละเอียดโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ตามมติ นบข. เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้

๑. วิธีการ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้เก็บสต็อกในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร เป้าหมายคู่ซัพ ๔ ล้านตันข้าวเปลือก เก็บสต็อกไว้อย่างน้อย ๖๐ - ๑๘๐ วัน (๒ - ๖ เดือน) นับแต่วันที่รับซื้อ โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๔

๒. ระยะเวลาดำเนินการ โดยระยะเวลาการรับซื้อข้าวสารจากเกษตรกร ตั้งแต่วันที่ ครม.มีมติ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ (ภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗) ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว ตั้งแต่วันที่ ครม. มีมติ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ และระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ ครม. มีมติ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘

๓. วงเงินงบประมาณ จำนวน ๗๘๐ ล้านบาท โดยใช้จ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้กรมการค้าภายในเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

๒. เรื่อง ขอบความเห็นชอบการร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืน ระบบอาหารที่ยืดหยุ่น และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Declaration on Sustainable Agriculture, Resilient Food Systems, and Climate Action) ในการประชุม COP๒๘ UNFCCC สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ ดังนี้

๑. เห็นชอบต่อร่างปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืน ระบบอาหารที่ยืดหยุ่น และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Declaration on Sustainable Agriculture, Resilient Food Systems, and Climate Action) (ร่างปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืนฯ)

๒. อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืนฯ [จะมีการให้ความเห็นชอบและร่วมรับรองร่างปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืนฯ ในการประชุมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๒๘ (COP๒๘ UNFCCC) (การประชุม COP๒๘) ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์]

ทั้งนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในฐานะประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม COP๒๘ ซึ่งจะขึ้นในระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้มีหนังสือถึงประเทศสมาชิกขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ [Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)] เพื่อขอความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกให้ร่วมลงนามรับรองในร่างปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืนฯ ทั้งนี้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้ขอให้ประเทศสมาชิกที่เห็นชอบจัดทำหนังสือกลาง (Note Verbale) แจ้งผลการพิจารณาการร่วมลงนามภายในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ด้วย

ร่างปฏิญญาว่าด้วยการเกษตรกรรมยั่งยืนฯ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด เช่น
๑. ประเด็นที่ควรตระหนักถึง	(๑) สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการฟื้นตัวด้านการเกษตรและระบบอาหารเพิ่มมากขึ้น รวมถึงส่งผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบางในการเข้าถึงอาหาร เมื่อต้องเผชิญกับความหิวโหย ภาวะทุพโภชนาการ และความตึงเครียดทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น (๒) ประชาชนทุกคนมีสิทธิได้รับอาหารที่ปลอดภัย เพียงพอ ราคาไม่แพงและมีคุณค่าทางโภชนาการตามบริบทของความมั่นคงทางอาหารของประเทศ (๓) ระบบเกษตรและอาหารเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชนทุกคน เช่น เกษตรกรรายย่อย เกษตรกรแบบครอบครัว ชาวประมง ผู้ประกอบการด้านอาหาร ดังนั้น ความร่วมมือของทุกฝ่ายจึงมีบทบาทสำคัญต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความมั่นคงทางอาหาร โดยเฉพาะความร่วมมือของสถาบันการเงินในการให้เงินทุนสนับสนุน
๒. แนวทางการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ	(๑) เพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับตัวและการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อลดความเปราะบางของเกษตรกร ชาวประมง และผู้ผลิตอาหาร รวมถึงเพิ่มการสนับสนุนทางการเงินและทางเทคนิคสำหรับแก้ไขปัญหา เช่น การสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหาร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและนวัตกรรม การเสริมสร้างและการจัดการน้ำแบบบูรณาการในระบบเกษตรและอาหารทุกระดับเพื่อให้เกิดความยั่งยืน (๒) สนับสนุนผู้ด้อยโอกาสผ่านแนวทางต่าง ๆ เช่น การมีระบบการคุ้มครองทางสังคม และเครือข่ายความปลอดภัย การวิจัยและนวัตกรรมที่ตรงเป้าหมายและความต้องการเฉพาะของกลุ่มต่าง ๆ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน (๓) สนับสนุนคนงานในภาคการเกษตรและระบบอาหาร รวมถึงบทบาทของสตรีและเยาวชนให้สามารถปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้ยังสามารถประกอบอาชีพได้ตามแนวทางที่เหมาะสม (๔) ลดผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ เช่น เสริมสร้างสุขภาพของดิน สร้างความหลากหลายทางชีวภาพ และลดการสูญเสียขยะทางอาหารจากการผลิตและการบริโภค เสริมสร้างการจัดการน้ำแบบบูรณาการ
๓. การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ๒๕๖๘	(๑) เพิ่มการมีส่วนร่วมตามความเหมาะสมภายในบริบทของประเทศ โดยบูรณาการระบบเกษตรและอาหารเข้ากับแผนของชาติ เช่น ยุทธศาสตร์ระยะยาว และยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ ก่อนที่จะมีการประชุม COP๓๐ (ปี ๒๕๖๘) (๒)) ทบทวนหรือปรับทิศทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบเกษตรและอาหาร เช่น ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สนับสนุนความสามารถในการปรับตัวและการดำรงชีวิตและส่งเสริมให้เกิดการลดการสูญเสียอาหาร ของเสีย และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ รวมทั้งส่งเสริมการเข้าถึงการเงินทุกรูปแบบจากภาครัฐ องค์กรการกุศลและภาคเอกชน สำหรับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงด้านเกษตรและอาหารเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและความมั่นคงทางอาหาร (๓) ส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม รวมถึงความรู้ในท้องถิ่นและชนพื้นเมืองเพื่อเพิ่มผลผลิตและการผลิตที่ยั่งยืนของเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมความยืดหยุ่นของระบบนิเวศและปรับปรุงความเป็นอยู่ของชุมชนในชนบท เกษตรกรรายย่อย ครอบครัวเกษตรกรและผู้ผลิตรายอื่น (๔) เสริมสร้างระบบการค้าพหุภาคีที่ไม่เลือกปฏิบัติ เปิดกว้าง ยุติธรรม เสมอภาคและโปร่งใส โดยมีองค์การการค้าโลกเป็นแกนหลัก